

Sygn. akt IV K 72/16

WYROK ŁĄCZNY **W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 27 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach w IV Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący – SSO Barbara Kempieńska-Krawczyk

Protokolant – E. S.

w obecności Prokuratora Franciszka Mitrengi

po rozpoznaniu w dniu 27.06.2016 r. sprawy:

P. Z. (Z.)

ur. (...) w Z.

syna S. i D. zd. K.

skazanego prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Okręgowego w G. z dnia 12.06.2012 r. sygn. akt IV K (...) za przestępstwo z art. 280 § 2 kk na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres próby 5 lat, i karę grzywny w wysokości 224 stawek dziennych grzywny, przy określeniu jednej stawki za równoważną kwocie 20 zł, oddano skazanego pod dozór kuratora, zobowiązano skazanego do podjęcia i kontynuowania nauki, a po ukończeniu nauki do podjęcia pracy zarobkowej oraz do powstrzymania się od nadużywania alkoholu, na poczet grzywny zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od 22.02.2012 r. do 12.06.2012 r. , uznając grzywnę za wykonaną w całości; postanowieniem z dnia 25.03.2014 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary, postanowieniem Sądu Okręgowego w G. z dnia 6.05.2014 r., sygn. akt IV K (...) zaliczono skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od 22.02.2012 r. do 12.06.2012 r. na poczet kary 2 lat pozbawienia wolności i ustalono iż grzywna w wysokości 224 stawek po 20 zł każda podlega wykonaniu;

II. Sądu Rejonowego w Z. z dnia 14.06.2013 r. sygn. akt VII K (...) za ciąg przestępstw z art. 280 § 1 kk popełniony w nocy 25.06.2011 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 280 § 1 kk i art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk popełnione w nocy 25.06.2011 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 280 § 1 kk popełnione w dniu 27.01.2012 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 278 § 1 kk popełnione w okresie pomiędzy 1.09.2011 r. a 30.10.2011 r. na karę 5 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie, w/w kary zostały połączone i skazanemu wymierzono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby lat 5, skazanego oddano pod dozór kuratora, zobowiązano skazanego do przeproszenia pokrzywdzonych oraz powstrzymania się od nadużywania alkoholu, a także naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, oraz orzeczono przepadek korzyści majątkowej uzyskanej z przestępstwa;

III. Sądu Rejonowego w Z. z dnia 15.11.2013 r. sygn. akt VII K (...) za przestępstwo z art. 278 § 1 kk popełnione 15.04.2013 r., na karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych przy określeniu jednej stawki za równoważną kwocie 20 zł; postanowieniem z dnia 16.04.2015 r. karę grzywny zamieniono na zastępczą karę pozbawienia wolności w wysokości w wysokości 25 dni;

orzeka:

1. na mocy art. 85 kk, art. 86 § 1 kk, w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 lipca 2015 r. w związku z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20.02.2015r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 20.03.2015r., poz. 369) w miejsce kar jednostkowych pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami opisanymi powyżej w pkt I i II, orzeka wobec skazanego P. Z. karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

2. na mocy art. 577 kpk na poczet orzeczonej w pkt 1 kary łącznej pozbawienia wolności, zalicza skazanemu okres kary odbytej w sprawie IV K (...) od okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od 22.02.2012 r. do 12.06.2012 oraz okres odbywania kary w tej sprawie od 11.07.2014 r. do 21.03.2016 r. ustalając, iż kara łączna została wykonana w całości;

3. w pozostałym zakresie rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach pozostawia do odrębnego wykonania;

4. na mocy art. 572 kpk umarza postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego obejmującego kary grzywny orzeczone wyrokami opisanymi powyżej w pkt I i III;

5. na mocy art. 624 §1 kpk zwalnia skazanego od ponoszenia kosztów sądowych związanych z wydaniem wyroku łącznego, którymi obciąża Skarb Państwa.

SSO Barbara Kempieńska-Krawczyk

Sygn. akt IV K 72/16

UZASADNIENIE

Sąd ustalił, iż P. Z. został skazany prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Okręgowego w G.z dnia 12.06.2012 r. sygn. akt IV K (...) za przestępstwo z art. 280 § 2 kk na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres próby 5 lat, i karę grzywny w wysokości 224 stawek dziennych grzywny, przy określeniu jednej stawki za równoważną kwocie 20 zł, oddano skazanego pod dozór kuratora, zobowiązano skazanego do podjęcia i kontynuowania nauki, a po ukończeniu nauki do podjęcia pracy zarobkowej oraz do powstrzymania się od nadużywania alkoholu, na poczet grzywny zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od 22.02.2012 r. do 12.06.2012 r. , uznając grzywnę za wykonaną w całości; postanowieniem z dnia 25.03.2014 r. zarządzono wykonanie warunkowo zawieszony kary, postanowieniem Sądu Okręgowego w G. z dnia 6.05.2014 r., sygn. akt IV K (...) zaliczono skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od 22.02.2012 r. do 12.06.2012 r. na poczet kary 2 lat pozbawienia wolności i ustalono iż grzywna w wysokości 224 stawek po 20 zł każda podlega wykonaniu;

II. Sądu Rejonowego w G. z dnia 14.06.2013 r. sygn. akt VII K (...) za ciąg przestępstw z art. 280 § 1 kk popełniony w nocy 25.06.2011 r., na karę 1 roku pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 280 § 1 kk i art. 157 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk popełnione w nocy 25.06.2011 r. na karę 1 roku pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 280 § 1 kk popełnione w dniu 27.01.2012 r. na karę 2 lat pozbawienia wolności, za przestępstwo z art. 278 § 1 kk popełnione w okresie pomiędzy 1.09.2011 r. a 30.10.2011 r. na karę 5 miesięcy ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie, w/w kary zostały połączone i skazanemu wymierzono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby lat 5, skazanego oddano pod dozór kuratora, zobowiązano skazanego do przeproszenia pokrzywdzonych oraz powstrzymania się od nadużywania alkoholu, a także naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, oraz orzeczono przepadek korzyści majątkowej uzyskanej z przestępstwa;

III. Sądu Rejonowego w Z. z dnia 15.11.2013 r. sygn. akt VII K (...) za przestępstwo z art. 278 § 1 kk popełnione 15.04.2013 r., na karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych przy określeniu jednej stawki za równoważną kwocie 20 zł; postanowieniem z dnia 16.04.2015 r. karę grzywny zamieniono na zastępczą karę pozbawienia wolności w wysokości w wysokości 25 dni;

P. Z. złożył wniosek o wydanie wyroku łącznego (k. 2).

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 20 marca 2015 r. poz. 396) przepisów znowelizowanego art. 85 § 1 kk nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba, że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Wskazać należy, iż ustawa z dnia 20 lutego 2015 roku weszła w życie z dniem 1 lipca 2015 roku, a wobec skazanego P. Z. ostatni z wyroków – Sądu Rejonowego w Z. z dnia 15 listopada 2013 roku, sygn. akt VII K (...) uprawomocnił się w dniu 21.12.2013 r., a zatem przed dniem wejścia w życie w/w ustawy. W związku z powyższym zastosowanie znajdzie treść przepisów art. 85 kk i art. 86 § 1 i 2 kk przed nowelizacją.

W świetle art. 85 kk (w brzmieniu obowiązującym przed 1.07.2015 r.) warunki do wydania wyroku łącznego zachodzą wówczas, gdy różnymi prawomocnymi wyrokami danej osobie wymierzono kary tego samego rodzaju lub inne podlegające połączeniu, za dwa lub więcej przestępstw popełnionych zanim zapadł pierwszy wyrok, choćby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw.

Zawarty w art. 85 kk zwrot: "zanim zapadł pierwszy wyrok" odnosi się do pierwszego chronologicznie wyroku, który zapadł przed popełnieniem przez sprawcę kolejnego (kolejnych) przestępstwa (uchwała SN z dnia 25.02.2005 r. I KZP 36/04, OSNKW 2005/2/13). Oceny zbiegu realnego dokonywać należy z perspektywy postępowania sprawcy - czy kolejnych przestępstw dopuszcza się po wydaniu wobec niego wyroku (kolejnych wyroków), czy przed nim (nimi). Tylko te ostatnie tworzą zbieg realny, pozwalający na orzeczenie kary łącznej. Ten właśnie pierwszy wyrok powinien zatem być punktem odniesienia przy dokonywaniu oceny, które z przestępstw objętych kolejnymi wyrokami pozostają w zbiegu uzasadniającym połączenie węzłem wyroku łącznego.

Sąd z urzędu ustalił, iż zachodzi realny zbieg przestępstw w sprawach IV K (...) i VII K (...) (opisanych powyżej w pkt I i II).

I tak pierwszym chronologicznie wyrokiem jest wyrok Okręgowego w G. z dnia 12 czerwca 2012 r., sygn. akt IV K (...). Natomiast przed jego wydaniem skazany popełnił przestępstwa oraz ciąg przestępstw, za które został skazany wyrokiem w sprawie VII K (...) (popełnione w nocy 25 czerwca 2011 r., w dniu 27 stycznia 2012 r., w okresie pomiędzy 1 września 2011 r. a 30 października 2011 r.). A zatem zachodzi wymagany zbieg przestępstw wskazany w art. 85 kk. Natomiast wyrokiem w sprawie VII K (...) (opisanym powyżej w pkt III) P. Z. został skazany za przestępstwo popełnione w dniu 15 kwietnia 2013 r., a zatem już po wydania pierwszego chronologicznie wyroku i tym samym w tym zakresie postępowanie należało umorzyć z uwagi na brak warunków do wymierzenia kary łącznej (art. 572 kpk), o czym rozstrzygnięto w pkt 4 wyroku.

Wskazać przy tym należy, iż wyrokiem w sprawie IV K (...) P. Z. został skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem wykonania kary na okres próby lat 5, której wykonanie następnie zarządzono postanowieniem z dnia 25.03.2014 r. Tymczasem wyrokiem w sprawie VII K (...) skazanemu wymierzono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby lat 5. W świetle powyższego zaznaczenia wymaga, że sprawca, któremu w wyroku wymierzono karę pozbawienia wolności z zastosowaniem instytucji z art. 69 kk, ale wobec którego następnie zarządzono wykonanie tej kary na podstawie art. 75 kk, jest osobą skazaną na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania w rozumieniu art. 89 § 1 kk (wyrok SA w Katowicach z dnia 24.04.2015 r., sygn. akt II AKa 114/15).

Jednocześnie odnosząc się do normy art. 89 § 1 kk regulującej zasady wymierzania kary łącznej wskazać należy, iż do dnia wejścia w życie przepisu art. 89 § 1a kk norma prawna zawarta w art. 89 § 1 kk formułowała zakaz orzekania bezwzględnej kary pozbawienia wolności jako kary łącznej w sytuacji, gdy obok bezwzględnej kary jednostkowej pozbawienia wolności istniała także podlegająca łączeniu kara pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono. W odniesieniu do przestępstw popełnionych od dnia 8 czerwca 2010 r. przepisy art. 85 kk w zw. z art. 89

§ 1 kk w zw. z art. 89 § 1a kk stanowią podstawę do orzeczenia w takiej sytuacji łącznej kary pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia wykonania (tak też wyrok SN z dnia 7.11.2014 r. sygn. akt II KK 284/14)

W związku z powyższym, w omawianym zbiegu przestępstw, jako że wszystkie przestępstwa tworzące zbieg popełnione zostały po dniu 8 czerwca 2010 r., Sąd był uprawniony do wymierzenia kary łącznej z warunkowym zawieszeniem (pod warunkiem spełnienia przesłanek z art. 89 § 1 kk) lub bez warunkowego zawieszenia jej wykonania.

Ustalając granice kary łącznej zważyć jednocześnie należy, iż w przedmiotowej sprawie wszystkie kary za popełnione przez skazanego przestępstwa zostały wymierzone mu prawomocnymi wyrokami zapadłymi przed dniem 1 lipca 2015r., a zatem (jak wskazano powyżej) z uwagi na regułę intertemporalną zawartą w art. 19 ust. 1 powołanej ustawy nowelizującej wyrok łączny winien zapaść na podstawie poprzednio obowiązujących przepisów o karze łącznej – i tak też rozstrzygnięto w wyroku. Tym niemniej jednak odwołując się do znowelizowanego brzmienia art. 4 § 2 kk, który nie ogranicza się do kar orzeczonych przed dniem 1 lipca 2015r. przyjąć należy, że kara łączna orzeczona na podstawie poprzednio obowiązujących unormowań nie może jednocześnie przekroczyć górnej granicy wynikającej z przepisów obowiązujących w chwili orzekania – por. Włodzimierz Wróbel w: Nowelizacja prawa karnego 2015, Komentarz pod red. Włodzimierza Wróbla, str.913-915, oraz wyrok SA w Katowicach z dnia z dnia 12.11.2015 r. sygn. akt II AKa 406/15)

A zatem w rozpatrywanej sprawie określając możliwy do zastosowania górny pułap kary łącznej pozbawienia wolności mieć należało na względzie nie sumę wymierzonych wyrokami jednostkowymi kar limitowaną jedynie jej rodzajem, lecz granice wynikające z nowych unormowań art. 85 § 2 kk i art. 89 § 1b kk. Skoro jednak zgodnie z kluczową normą intertemporalną art. 19 ust.1 ustawy nowelizującej orzekając o karze łącznej stosować należało w pierwszej kolejności wcześniejsze obowiązujące unormowania, w wyroku pozostawiono poprzednie brzmienie mających zastosowanie przepisów art. 85 kk, art. 86 § 1 kk (tak też wyrok SA w Katowicach z dnia z dnia 12.11.2015 r. sygn. akt II AKa 406/15)

Reasumując, w kontekście powyższego, w omawianej sprawie Sąd był uprawniony do wymierzenia kary łącznej w granicach od 2 lat pozbawienia wolności do 3 lat pozbawienia wolności (art. 85 § 2 kk i art. 89 § 1b kk w aktualnym brzmieniu).

Uwzględniając ustawowe granice i przesłanki wymiaru kary łącznej Sąd wymierzył skazanemu karę łączną 2 lat pozbawienia wolności stosując najkorzystniejszą z zasad wymiaru kary łącznej, a to zasadę absorpcji.

Podejmując decyzję w przedmiocie ukształtowania wymiaru kary łącznej w oparciu o zasadę kumulacji, absorpcji, bądź asperacji, Sąd Okręgowy wziął pod uwagę kryteria zawarte w ugruntowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego jak i sądów apelacyjnych.

Wskazać należy, iż przy wymiarze kary łącznej uwzględniać należy przede wszystkim związek podmiotowo-przedmiotowy zachodzący między poszczególnymi przestępstwami. Im bardziej jest on ścisły, tym bardziej powinno się stosować zasadę absorpcji poszczególnych kar (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 2 lipca 1992 r., II Akc 117/92, KZS 1992, z. 3-9, poz. 50). Zasadę absorpcji stosuje się w wymiarze kary łącznej wyjątkowo, gdy związek zbiegających się przestępstw jest tak ścisły, że upodabnia je do jednego przestępstwa, jak w przypadku pomijalnego zbiegu przestępstw lub ciągu przestępstw, gdy nie potrzeba podwyższać progu represji karnej (vide wyrok SA w Białymstoku z dnia 21.12.2015 r., sygn. akt II AKa 206/15 oraz wyrok SA w Łodzi z dnia 16.04.2015 r., sygn. akt II AKa 42/15).

Sąd zważył, iż w przypadku P. Z. przestępstwa tworzące zbieg wykazują bliską więź podmioto-przedmiotową. Mianowicie, przestępstwa tworzące zbieg zostały popełnione w bardzo bliskim odstępie czasu (okres 6 miesięcy), a ponadto wszystkie stanowią przestępstwa przeciwko mieniu. Jednocześnie przy wymiarze kary łącznej Sąd kierował się, poza przesłankami określonymi w art. 86 kk, także ogólnymi dyrektywami wymiaru kary, w szczególności względami szczególnoprewencyjnymi, biorąc pod uwagę całokształt czynów przestępnych. Dlatego też,

za zastosowaniem względem skazanego zasady absorpcji przemawiały pozytywne wyniki wywiadu środowiskowego (k. 38-39).

Reasumując, w omawianym wypadku, zdaniem Sądu wymierzenie skazanemu kary łącznej z zastosowaniem zasady absorpcji jest odpowiednim podsumowaniem jego działań przestępczych. Kara łączna to szczególna kara wymierzana niejako "na nowo" i jako taka stanowić musi syntetyczną całościową ocenę zachowań i likwidować swoistą konkurencję kar w postępowaniu wykonawczym wynikłą z kilkakrotnych skazań. Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, iż kara łączna w wymiarze odpowiadającym zastosowaniu zasady absorpcji stanowi wystarczające i odpowiednie podsumowanie skazanego, zwłaszcza, iż z powodów naprowadzonych poniżej jest to kara bezwzględna.

W tym miejscu wskazać należy, iż pomimo, że kara ta nie przekracza swoim wymiarem górnej granicy kary, wobec której wedle art. 69 kk w zw. z art. 89 § 1 kk, dopuszczalne jest warunkowe zawieszenie jej wykonania, zdaniem Sądu brak było podstaw do warunkowego zawieszenia tej kary łącznej z uwagi na negatywną przesłankę prognostyczną względem skazanego. Przepis art. 69 § 1 kk odwołuje się do elementów prognostycznych, wskazujących na możliwość osiągnięcia celów kary pozbawienia wolności nie orzekając jej w bezwzględnym wymiarze, a zatem jest to swoisty środek polityki karnej wobec sprawców nadających się do oddziaływań resocjalizacyjnych w warunkach wolnościowych, wobec istnienia po ich stronie uzasadnionego przekonania, że nie powrócą na drogę przestępstwa (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16.04.2009 r., sygn. akt II AKa 19/09). Reasumując, przesłanką decydującą o tym, czy kara ma być orzeczona w postaci bezwzględnej, czy też z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, jest ocena, w jakiej postaci kara ta osiągnie cele wobec sprawcy przestępstwa, a więc rozstrzygnięcie to musi znajdować uzasadnienie w pozytywnej lub negatywnej prognozie kryminologicznej.

Orzekając w przedmiocie kary łącznej Sąd miał na uwadze pozytywne wyniki wywiadu środowiskowego, co znalazło wyraz w jej wymiarze. Niemniej jednak zdaniem Sądu zastosowanie względem P. Z. instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej byłoby rozstrzygnięciem zbyt pobłażliwym (przy uwzględnieniu zastosowania wobec niego zasady absorpcji) i nie realizującym celów kary łącznej.

Procedując w przedmiocie wymiaru i charakteru kary łącznej Sąd miał na uwadze wielokrotną karalność P. Z., a także fakt, iż skazanemu w sprawie IV K (...) została wymierzona kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, i była to kara nieskuteczna w świetle celów kary, albowiem po wydaniu wyroku skazany popełnił ponownie przestępstwo, a kara ta ostatecznie została skazanemu zarządzona. W konsekwencji Sąd doszedł do przekonania, iż brak jest podstaw, aby skazany skorzystał z dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia kary łącznej, wobec faktu, iż kara taka nie spełniłaby swoich celów, w zakresie prewencyjnym. Skoro kara łączna stanowi syntetyczną, całościową ocenę zachowań skazanego, to winna być także adekwatną i racjonalną, z prewencyjnego punktu widzenia, reakcją za popełnione przestępstwa, nie zaś być przejawem bliżej nieuzasadnionej i wręcz niezrozumiałej, ze społecznego punktu widzenia, pobłażliwości. Z racji faktu, iż kara ta została wymierzona w wysokości najwyższej z kar podlegających łączeniu (zasada absorpcji) niezasadnym było zastosowanie względem skazanego ponadto instytucji warunkowego zawieszenia jej wykonania i wymierzona kara łączna zdaniem Sądu stanowi wystarczające podsumowanie zachowań skazanego i jest rozwiązaniem adekwatnym i racjonalnym w punkcie widzenia prewencji indywidualnej i ogólnej. Należy przy tym mieć w polu widzenia, iż wymierzona kara łączna tworzy dla skazanego sytuację dużo korzystniejszą, niż w wypadku kolejnego odbywania połączonych nią kar jednostkowych z racji okresów zaliczonych na jej poczet, albowiem po zaliczeniu skazanemu okresu kary odbytej w sprawie IV K (...), a to okresu rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od 22.02.2012 r. do 12.06.2012 oraz okresu odbywania kary w tej sprawie od 11.07.2014 r. do 21.03.2016 r. Sąd ustalił, iż wymierzona kara łączna została wykonana w całości.

Jako, że w omawianym zbiegu brak było warunków do wymierzenia kary łącznej grzywny, albowiem została ona orzeczona jedynie wyrokiem w sprawie IV K (...), Sąd na podstawie art. 572 kpk umorzył postępowanie w tym zakresie (pkt 4 wyroku).

Rozstrzygając o kosztach postępowania Sąd zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów w sprawie wydania wyroku łącznego, obciążając nimi Skarb Państwa, uznając że obciążanie nimi skazanego, w jego obecnej sytuacji, byłoby dla

niego zbyt uciążliwe, zwłaszcza, że skazany mieszka z rodziną, jest zarejestrowany w PUP Z., i osiąga jedynie dochody z prac dorywczych.